

CURIERUL JUDICIAR

DOCTRINĂ — JURISPRUDENȚĂ — LEGISLAȚIUNE — ECONOMIE POLITICĂ — FINANȚE

PRIM-REDACTOR: I. N. GESĂRESCU

PROPRIETAR: I. S. CODREANU

ABONAMENTUL

Pe an 30 Lei
Pe 6 luni 16 „
Pe 3 luni 8 „

Studentii plătesc pe jumătate

Străinătatea: 40 lei pe an, 20 pe 6 luni

Apare o dată pe săptămână sub redacțiunea unui comitet

Abonamentele se plătesc tot-d'a-una înainte

RĂDAȚIA ȘI ADMINISTRAȚIA

BUCURESCI

6, Splaiul Brancoveanu Voevod, 6
Vis-à-vis de Palatul Justiției

Un număr vechiu 2 Lei

Cine primește trei numere consecutive din acest ziar se consideră ca abonat

SUMAR

Capitolul I din legea de la 1862 asupra presei, de Ion T. Ghica, avocat.

Jurisprudența Română:

Inalta Curte de Casație, s. I: I. Dumitrescu cu Elena și G. Bobescu.

Idem, s. II: Theodor V. Ficșinescu și Ioan T. Banghereanu, condamnați în corecțional pentru excocherie.

Tribunalul județului Suceava: Administr. financiară a jud. Suceava cu Moș. Colonelului Eug. Alcaz.

Bibliografii.

CAPITOLUL I

DIN

Legea de la 1862 asupra presei

Prin legea de la 1 Aprilie 1862, cap. I, se recunoaște autorilor de tot felul de scrieri, dreptul asupra producțiilor lor, urmând ast-fel progresul făcut de legislațiunile streine întru adoptarea acestei noi forme de proprietate.

O cestiune însă care se discută asupra acestui punct este aceia de a se ști dacă legea de la 1862 mai este sau nu în vigoare. Așa se întreabă dacă această lege nu este contrarie dispozițiilor constituției din 1866. Cu alte cuvinte, dacă constituțiunea din 1866 n'a abrogat legea de la 1862?

Interesul cestiunii este foarte important; Căci de la soluțiunea pe care o vom da, depinde existența sau neexistența unei legi. În adevăr dacă răspundem în mod afirmativ, adică cum că dispozițiunile legii din 1862 sunt contrarii dispozițiilor constituționale, atunci fără discuție legea

de la 1862 numai are nici o ființă; ea numai presintă de cât un interes pur istoric, și proprietatea literară nu mai este recunoscută la noi în țară. Dacă din contra, răspundem negativ, atunci drepturile acordate de legiuitor, autorilor asupra producțiilor lor literare, nu numai că sunt consacrate printr'o lege, dar sunt încă garantate și prin constituțiune.

Jurisprudența ca și autorii cari s'au ocupat de această cestiune au inclinat în spre a admite că dispozițiunile capitolului I al legii de la Aprilie 1862 nu numai că nu sunt contrarii constituției, dar încă sunt și conforme cu principiile stabilite la 1866.

În adevăr, articolul 129 din constituție zice: «de la ziua punerii în vigoare a acestei constituții, toate dispozițiunile de lege, decrete, regulamente și alte acte contrarii celor consacrate de ea sunt abrogate».

Ei bine, abrogat-a acest art. 129, legea presei de la 1862? Evident că nu, de oare ce nu găsim într'acest capitol prim al legii nimic, dar absolut nimic contrariu principiilor consacrate de legea constituțională. Nici o contrazicere, nici o opoziție de principii între aceste două legi. Dispozițiunile privitoare la proprietatea literară și artistică nu sunt câtuși de puțin contrarii dispozițiilor constituționale; ele au rămas deci în vigoare având toată puterea lor hotăritoare. Prin urmare aceste dispozițiuni nu au putut fi abrogate nici în mod expres, nici în mod tacit. În mod expres pentru că constituțiunea nu o spune; în mod tacit, pentru că nimic nu se contrazice

în cele două texte. Textul cap. I din legea presei și textul constituțional sunt în perfectă armonie.

Acum, că cele-alte capitole din legea presei, capitole cari conțineau dispozițiuni pur de presă, au putut fi și sunt abrogate de către constituțiune, nu mai încap în doială; căci ele în adevăr se lovesc și sunt în contradicție cu dispozițiunile constituționale. Dar atât și nimic mai mult. Cele 11 articole de sub cap. I privitoare la proprietatea literară și artistică, sunt și rămân în vigoare; căci, încă o dată, contradicție între ele și constituție nu există, și legea constituțională abrogă numai ceea ce este contrar dispozițiilor sale.

Aceasta este, credem noi, soluțiunea cea mai adevărată ce se poate da chestiunii ce ne preocupă.

Actualul Ministru de Justiție D. C. G. Disescu, vorbind de legea de la 1862, declară în cursul său ținut la Facultatea din București: că legea este încă în vigoare în dispozițiunile cari nu sunt contrarii constituțiunii¹⁾.

Prin urmare, acolo unde legea ar spune altfel de cât constituția, fără îndoială că acele dispozițiuni se sfărâmă de puternicia dispozițiilor constituționale; acolo unde însă contradicție nu există legea rămâne în vigoare. Or, am zis și o repetăm, în cele 11 articole ce constituie cap. I al legii de la 1862 nu există nici o dispozițiune care să contradică vre-un text constituțional. Din contra, art. 19 din constituție garantează și mai mult dispozițiunile legii de la 1862, pentru că spune în mod categoric cum că *proprietatea de orî și ce natură*, prin urmare și cea literară și artistică, *e sacră și inviolabilă*. Nici o restricțiune nu face legiuitorul constituant în cât se atinge de diferitele forme sub cari se poate manifesta proprietatea. Fie această proprietate mobilă, imobilă sau literară, ea este garantată de către constituție. Și legiuitorul constituant nu putea să facă deosebire între proprietatea mobilă și imobilă de o parte, declarând-o de sacră și inviolabilă și proprietatea literară și artistică de altă parte, lăsând-o fără nici un fel de garanție; pentru că nu putea să nege existența unei proprietăți intelectuale. Cunoscea foarte bine legiuitorul de la 1866, că la

1862 se recunoscuse deja la noi o nouă formă de proprietate, (proprietatea literară și artistică) pentru ca să treacă cu vederea asupra ei. Și în tot cazul, n'ar fi putut s'o desființeze fără să o spună în mod expres. Or, legiuitorul constituant nu spune nicăeri că proprietatea intelectuală se desființează, și nu putea s'o spună, pentru-că nu prin legi se creiază sau se desființează o proprietate. Proprietatea se naște și subsistă prin ea însăși, legea nu face de cât să o recunoască și să o reglementeze. Așa fiind, când legiuitorul constituant spune în art. 19 că *proprietatea de orî și ce natură* este sacră și inviolabilă, de sigur că înglobează în aceste cuvinte și proprietatea literară și artistică pe care o garantează²⁾.

Un argument în favoarea opiniunii noastre se mai poate trage și din art. 398 codul penal care recunoaște și menține toate dispozițiunile legii asupra presei, întru atât, întru cât ele nu sunt contrarii constituțiunii.

Nu tot ast-fel este însă părerea unora cari fără a justifica opiniunea lor, pretind că proprietatea literară și artistică ne fiind reglementată, nu are sancțiune³⁾.

Eroare. Mai întîiu că cele 11 articole din legea de la 1862, nu fac de cât să reglementeze proprietatea literară și artistică. Și apoi dacă ne-reglementată este această proprietate — după cum se pretinde — ea așa a fost și înainte de constituția din 1866. Nu dispozițiunile constituționale, au lipsit proprietatea literară de o reglementare. Mai mult. Chestiunea nu este dacă proprietatea literară și artistică a fost reglementată sau nu, orî dacă avea sau nu sancțiune, ci pur și simplu, dacă legea de la 1862 cap. I, mai este sau nu în vigoare, față de dispozițiunile constituțiunii din 1866.

Iată chestiunea la care trebuie să se răspundă de către adversarii opiniunii noastre. Iată chestiunea la care credem noi că am răspuns în mod suficient, și asupra căreia conchidem: *Proprietatea literară și artistică* recunoscută și reglemen-

²⁾ Vezi în această privință și Dreptul No. 14 din 22 Ianuarie 1884, G. Stratilat.

³⁾ Dreptul No. 13 din 15 Ian. 1881, pag. 100-101. Sentința Trib. Ilfov, reproducă de Lyon Caen și Delalain în Lois françaises et étrangères sur la propr. lit. et art. T. I. p. 478.

¹⁾ C. G. Disescu. *Curs de Drept public Român*. T. II (Dreptul constituțional) pag. 401.

tată prin capit. I, al legii asupra presei din 1862 nu numai că nu este în contradicere cu principiile constituției de la 1866, dar încă este confirmată și declarată sacră și inviolabilă de această constituție.

Ion T. Ghica

Avocat

JURISPRUDENȚA ROMÂNĂ

INALTA CURTE DE CASAȚIE ȘI JUSTIȚIE, SECȚIA I

Audiența de la 19 Mai 1899

Președinția D-lui GR. LAHOVARI, Președinte

I. Dumitrescu cu Elena și G. Bobescu

Legea pentru constatarea, perceperea și urmărirea veniturilor comunale. Art. 8. — Regulamentul acestei legi. Art. 119, 120 și 121. — Legea generală a vămilor. Art. 191, 192 și 193. — Nulitatea procesului-verbal de contrabandă. — Nemotivare de hotărîre.

Procesul verbal de contrabandă constatată de acsizar și întărit de primărie, se anulează numai atunci când se constată de către judecător în apel, că nu e făcut în formele prescise de lege pentru constatarea unor asemenea infracțiuni. — Judecătorul deci, e obligat să facă această constatare, chiar în absența acsizarului. Alt-fel, admitînd apelul pe simpla considerațiune că acsizarul nu se prezintă pentru a-și susține imputările, dă o hotărîre ne motivată și violcăză legea și regulamentul pentru constatarea, perceperea și urmărirea veniturilor comunale, (art. 8 din lege și art. 119, 120 și 121 din regul.) și legea generală a vămilor, (art. 191, 192 și 193).

Decisiunea No. 203/99. — Casată, în urma recursului făcut de I. Dumitrescu, cartea de judecată a judecătoriei ocol. Snagov, No. 496/98 în proces cu Elena și G. Bobescu.

Curtea,

Ascultînd citirea raportului făcut de d-l consilier D. Cuculi;

Pe d-l avocat St. Cornea în dezvoltarea motivelor de casare, și

Pe intimați în combateri;

Deliberînd,

Asupra motivului de casare invocat:

«Exces de putere din partea judecătorului de ocol și violarea art. 119, 120 și 121 din regulamentul pentru constatarea, perceperea și urmărirea veniturilor comunale (art. 8 din legea perceperei taxelor comunale și art. 191, 192 și 173 legea generală a vămilor), de oare-ce Judecătorul de ocol, chiar în absența mea, acsizarul, ca intimat, nu putea reforma procesul-verbal de contrabandă, întărit prin decisiunea primăriei, de cât judecînd în fond și numai în cazul când ar fi constat că acel proces-verbal, conține nulități, rezultînd din omisiunea formalităților prescise de lege pentru constatarea infracțiunilor».

Avînd în vedere cartea de judecată atacată cu recurs, din care rezultă că, Elena Bobescu, intimată în recurs prin procesul verbal dresat de primarul comunei Militarî și confirmat de consiliul acelei comuni, fiind condamnată la 50 lei amendă și la confiscarea a 2 butoaie cu bere, ce au fost introduse de dînsa în comună, fără a plăti taxa acsizului, a făcut apel la judecătoria ocolului Snagov; că judecătorul de ocol, în lipsa acsizarului I. Dumitrescu, recurentul, admite apelul, apără pe intimată de amendă și ordonă a i se restitui butoaiele confiscate;

Considerînd că întru cât, judecătorul de ocol, prin cartea de judecată atacată cu recurs, n'arată motivele pe care și întemeiază hotărîrea sa și se mulțumește numai, a primi apelul intimatei, pe considerațiunea că recurentul I. Dumitrescu nu s'a prezentat în instanță spre a susține cele imputate intimatei prin această procedare, n'a motivat hotărîrea sa și a violat textele din legile și regulamentul pentru constatarea, perceperea și urmărirea veniturilor comunale, arătate în motivul de casare, căci prin efectul devolutiv al apelului, judecătorul fiind dator a judeca afacerea în fond, trebuia să constate dacă procesul verbal de contravenție, conținea sau nu, nulități, rezultînd din omisiunea formalităților prescise de lege, pentru constatarea infracțiunilor, și numai ast-fel să admită sau să respingă apelul;

Că ast-fel fiind motivul este întemeiat, și ca atare urmează a se admite;

Pentru aceste motive, Curtea, casează.

INALTA CURTE DE CASAȚIE ȘI JUSTIȚIE, SECȚIA II

Audiența de la 13 Septembrie 1899

Președinția D-lui N. MANDREA, Președinte

Theodor V. Ficșinescu și Ioan T. Banghereanu, condamnați în corecțional pentru escrocheriă

Escrocheriă. — Propagandă prin sate pentru înființare de cluburi pentru a li se da pămînturi și a se micșora dijma. — Luare de bani de la sătenii sub pretext de a li se da registre, cărți, legi și ziare pentru ei și pentru cluburi. — Dacă constituie un delict politic sau un delict de drept comun, și anume acela al înșelăciunii. (Art. 332 și 334 cod penal).

Cumul de delict. — Când trebuie să se țină seamă de art. 140 codul penal.

1) Faptul de a merge prin sate și a promite sătenilor că li se vor da pămînturi și că se va micșora dijma îndemnându-i a face cluburi și luându-le bani sub pretext de a le procura registre, cărți, legi și ziare pentru cluburi și pentru ei, constituie delictul de escrocheriă prevăzut de art. 334 codul penal, iar nu un delict politic, căci pentru ca să existe delict politic trebuie ca infracțiunea imputată să atingă ordinea politică, și chiar dacă înființarea acelor cluburi și propaganda făcută prin sate ar avea de scop schimbarea, sub unele raporturi, a stărei de lucruri legale actuală în folosul locuitorilor sătenii, aceasta încă nu poate fi considerat în sine ca delict politic, căci de câte ori faptul imputat are și caracterul unui delict de drept comun, cum este

delictul de înșelăciune, faptul are a fi considerat în totalitate ca delict de drept comun.

2) *Orî de câte orî instanța de fond penală are a aplica pedeapsa în vederea a diverse fapte de aceeași natură, în principiu, în drept și în interesul prevenitului, are a se ține seamă de dispozițiunile art. 140 din codul penal pentru ca să se împedice împlinirea pedepselor pronunțate în mod succesiv.*

Decisiunea No. 665/99. — Respins recursul făcut de Theodor V. Ficșinescu și Ioan T. Banghereanu, contra decisiunii Curței de apel din Craiova, secția II, No. 606/99.

Curtea,

Ascultând citirea raportului făcut de d-l consilier R. N. Opreanu;

Pe d-nii avocați C. Mille, P. Grădișteanu și C. Cernescu în dezvoltarea motivelor de casare, și

Pe d-nul procuror St. Stătescu în concludsiuni;

Deliberând,

Asupra motivelor I, II, III și IV de casare:

I. «Incompetența tribunalului și a Curței de a judeca faptele ce ni se impută, întru cât ele sunt de natură politică și ca atare deferite Curților cu jurați conform art. 105 din constituție; Că faptul nu cade sub dreptul comun, acest lucru îl dovedește întreaga instrucțiune și decisiunea Curței unde se vede că nimeni nu s'a plâns a i se fi răpit banii, ci numai că am fi îndemnat pe sătenii a înființa cluburi și a se abona la ziarul «Lumea Nouă».

II. «Exces de putere, greșită aplicare a art. 334 comb. cu art. 40 din următoarele puncte de vedere:

a) «Că s'a luat ca basă și s'a pus în greutatea noastră împrejurarea că la încasarea cotisațiunei de 20 bani se spunea că plătește din ordinul stăpânirei; Acest fapt chiar d'ar fi stabilit, este cu totul străin de noi și prin urmare, primul element ce se reazămă pe această împrejurare rămâne ne stabilit, lipsește;

b) «Din toate considerantele decisiunei, nu rezultă că ni s'a dat nouă banii, nici că am profitat din cotisație. Fapt care s'ar fi speculat cu cumpărarea de cărți, registre, abonamente la ziarul Lumea Nouă, încă nu ajunge, a stabili că noi am luat parte din avere, căci banii s'a trimes la proprietarii cărților, registrelor și ziarului Lumea Nouă;

c) «Nu este dovedită cu nimic paguba și dacă ar fi, nici nu s'a arătat vre-un singur păgubaș, în tot cursul instanței și a judecării procesului, în lipsă de prejudiciu, nu poate să existe escrocherie nici încercare de escrocherie.

d. «Curtea recunoaște că tribunalul Olt, a făcut o greșită aplicare a art. 58 din legea vînz. bunur. și art. 333 și cu toate acestea face aplicarea art. 40 cod. pen.»

III. «Exces de putere, nemotivare și greșită aplicare a art. 54 dovedite fapte reținute ca constatate de Curte, Curtea face o greșită aplicațiune numai cu ocaziunea vînzării bunurilor Statului. S'a violat și art. 186 pr. pen. întru cât Curtea s'a întemeiat pe instrucțiunea orală, n'a motivat decisiunea sa».

IV. «Curtea violează art. 334 cod. pen. a cărui aplicare pretinde a o face de oare-ce nu se constată existența elementului esențial în materie, reaua credință din partea acelorora pe cari îi condamnă; Nu este destul să creadă Curtea că înființarea de cluburi sătești nu ar putea duce la rezultatul de a scădea dijma și a dobândi proprietate, trebuie să constate că acei pe care avea să'i judece, ar fi crezut acest mijloc ineficace și totuși ar fi împins pe țeranii a-l întrebuința; În materie politică și socială nu trebuie luată în considerare credința, părerea judecătorului despre bunătatea și eficacitatea unui demers oare-care, ci credința, părerea celui ce preconisează acel demers, pentru a examina buna sau reaua lui credință spre a decide că atunci când pentru atingerea scopului urmărit cere sacrificii bănești de la alții, face propagandă politică în sensul părerilor lui, sau comite o escrocherie, Curtea pare a ignora aceste principii elementare de altmintrelea, și nici se ocupă de buna credință în acest sens, acelor pe care'i condamnă».

Avînd în vedere că prin decisiunea supusă recursului, a Curței de apel din Craiova, se constată că Ficșinescu și Banghereanu, spre a obține mijloacele necesare pentru a asigura apariția necesară a ziarului «Lumea Nouă», îndeamnă pe locuitorii sătenii din județul Teleorman și Romanați, să'si procure, registre, cărți, legi, ce ei le dădeau și să se aboneze la ziarul «Lumea Nouă», făcîndu'i a crede că dijma actuală se va micșora, și că pămînturii li se va da; și prin asemenea amăgirii, au luat banii; Că tot prin asemenea amăgirii și fîgădueli de îndeplinire a dorințelor, arătate, ei îndemnau pe locuitorii a înființa și cluburi, speculînd și prin înființarea acestor cluburi, vînzarea de registre, cărți, legi și înmulțirea abonamentelor la ziarul «Lumea Nouă», precum rezultă din manifestele subscrise de preveniții Banghereanu și Ficșinescu, luînd banii și trăgînd folos;

Avînd în vedere că Curtea de apel pe temeiul acelor fapte considerate ca dovedite prin instrucțiunea scrisă și orală, prin depozitiile de martori, argumentează că ele întrunesc elementele delictului de înșelăciune prevăzut de art. 334 cod. penal fiind-că n'a înțeles înțeles manopere, întru cât preveniții au căutat să facă să nască speranțe pentru isbutirea în micșorarea dijmei și a dobîndirii de proprietate în mintea locuitorilor sătenii, cari vîzînd că li se dedeau chitanțe dintr'un registru, îi considera pe recurenții ca delegații ai autorității publice, că manoperile întrebuințate sunt frauduloase, fiind că preveniții știau, că nici-odată locuitorii sătenii, nu vor putea ajunge la reducerea dijmei și dobîndirea de pămînturii și au înșelat și fraudat buna credință a locuitorilor sătenii spre a le lua banii;

Considerînd că faptele așa precum sunt constatate și analizate de Curtea de apel, nu conține elementele delictului politic, ci numai un delict de drept comun, precum e înșelăciunea conform art. 334 cod. penal;

Că în această privință ca să fie delict politic, trebuie ca infracțiunea imputată să atingă ordinea politică, ca criminalitatea să atârne numai de caracterul lui politic; că fapta lui Banghereanu și Ficșinescu, de a deștepta

dorințe și speranțe de felul specificat, n'a fost făcută, de cât într'un scop de folos material;

Considerând că dacă în speță, s'ar admite că lucrarea preveniților, ar avea de scop schimbarea sub unele raporturi a stărei de lucruri legale actuale, în folosul locuitorilor săteni, aceasta încă nu poate fi considerat în sine ca delict politic. căci de câte ori faptul imputat are și caracterul unui delict de drept comun, precum este în speță, întru cât se revelează și se constată și elementele delictului de înșelăciune, faptul are a fi considerat în totalitate ca delict de drept comun;

Considerând că Curtea de apel, spre a aplica art. 334, indică elementele diferite ce trebuie să întrunească delictul de înșelăciune, și declară că ele sunt pe temeiul faptelor constatate; că pentru ca să existe delictul de înșelăciune, se cere în genere, conform art. 332 cod. penal, intenția de a-și procura sie un folos, prin amăgirea cui-va. din care acestuia s'ar cauza pagubă; că amăgirea, adică eroarea ce se produce să se săvârșească prin manopere, consistând în înfățișarea unui fapt în mod fals sau alterat; că prin fapt avem a înțelege tot ce există și se poate cunoaște, că chiar și existența dreptului în sine, poate să fie considerat ca fapt, și înșelăciunea este și când se produce o eroare asupra dreptului, că ar putea a se discuta, dacă dupe art. 332 cod. penal eroarea ce se produce poate să aibă de obiect, nu numai faptele existente și în stare a fi cunoscute, ci și faptele interne și faptele viitoare, cesiune asupra căreia am putea susține și una și alta, întemeindu-ne pe dispoziția art. 334 cod. pen., ast-fel că amăgirea poate să aibă de obiect și fapte viitoare;

Considerând însă că în orî-ce caz, instanța de fond nu se referă la art. 332 cod. penal, pentru a declara faptul imputat înșelăciune, ci la art. 334 cod. penal pe care-l aplică;

Că într'adevăr, conform acestui articol sunt tocmai condițiunile, precum și instanța de fond le indică și susține, adică intenția frauduloasă, întrebuițarea de manopere, consistând în a face să nască speranța, unei isbutiri a unei întâmplări himerice, păgubind pe acela și spre a-și procura foloase; că toate faptele constatate și apreciate de instanța de fond, sunt de natură a conține elementele delictului art. 334 cod. penal, care s'a aplicat;

Considerând că în deosebi nu se poate zice precum se susține în motivul al patrulea, că mijlocul pentru producerea de speranțe, numai judecătorii l'ar fi considerat ca ineficace sau chimeric, fiind-că anume Curtea de apel stabilește și declară că recurenții au știut că locuitorii nu pot ajunge la reducerea dijei și la dobândirea de proprietate, în cât prin aceasta e declarată atât reaua credință a recurenților cât și speranța vre-unei isbutiri sau a vre-unei întâmplări himerice; că în cât privește acest din urmă punct o speranță a isbutirii sau o întâmplare, ca să fie chimerică, este indiferent pentru aplicarea legii, dacă ele se vor putea împlini într'un viitor oare-care, e destul dacă victima a așteptat în zadar împlinirea;

Considerând în cât privește violarea art. 40 cod. pen. că din decisiunea supusă recursului, rezultă că recurenții au fost judecați pentru identice fapte, ce li se

impută atât de tribunalul de Olt cât și de tribunalul de Romanați; că tribunalul de Olt, prin sentința din 1899 cu No. 624 a considerat faptele ca fiind delict, conform art. 54, al legii vînzării bunurilor Statului și a condamnat pe recurenții la câte șase luni închisoare corecțională; iar tribunalul de Romanați prin sentința din 27 Aprilie 1899 cu No. 810, a achitat pe recurenții; că în contra sentinței trib. de Olt, numai recurenții au făcut apel, iar în contra sentinței de Romanați, ministerul public a făcut apel și ambele apeluri s'au conexas și judecat de odată; și Curtea de apel a pronunțat decizia supusă recursului; că Curtea de apel judecând, susține că faptele săvârșite de recurenții în județul Olt, sunt identice cu cele săvârșite în județul Romanați, că n'avea a se aplica art. 54 legea vînzării bunurilor Statului, ci simplu dispozițiile art. 334 cod. penal, ca și faptele pentru care tribunalul de Romanați 'i-a achitat; că fiind diferite delict de aceeași natură, Curtea de apel aplică art. 40, și condamnă pe recurenții la câte un an închisoare corecțională;

Considerând că de câte-ori instanța de fond penală, are a aplica pedeapsa în vederea a diverse fapte de aceeași natură în principiu, în drept și în interesul preveniturii, are a se ține seamă de dispozițiunea art. 40 cod. pen., ca să se împedice împlinirea pedepselor pronunțate în mod succesiv; că tocmai dacă instanța de fond, n'ar fi ținut seamă de art. 40 cod. pen., s'ar putea susține că s'ar fi violat;

Că de altmintrelea, atât faptele, judecate de tribunalul Romanați, cât și cele judecate de tribunalul Olt, în esență sunt de aceeași natură, sunt înșelăciune, căci și art. 54 legei bunurilor trimite pentru aplicarea pedepsei la art. 332 din cod. pen., și fiind de aceeași natură, aplicarea art. 40 cod. penal se impunea;

Considerând că așa fiind, toate motivele ca neîntemeiate, au a fi respinse;

Pentru aceste motive, Curtea, respinge, etc.

TRIBUNALUL JUDEȚULUI SUCEAVA

Audiența de la 20 Mai 1899

Președenția D-lui AL. RADIAN, Președinte

Sentința civilă No. 190

Administrația financiară a județului Suceava cu Moștenitorii
Colonelului Eugen Alcaz

Timbru.— Taxă de înregistrare.— Succesiune.— Cine trebuie să declare valoarea unei succesiuni. — Contestațiune între moștenitori și fisc asupra valorii. — Expertisă.— Usufruct.— Nuda proprietate.— Calcularea valorii lor.— Cerere de restituire a taxei de înregistrare deja plătită.— Casuri în cari se poate cere.— Prescripțiune. — Termen de prescripțiune al cererii de restituire a taxei de înregistrare. — (Art. 47, 49, 53 și 75 din legea timbrului).

1) Valoarea imobilelor unei succesiuni, în ceea ce privește taxa de înregistrare ce trebuie plătită, se calculează, în cas când atât usufructul cât și nuda proprietate se transmit aceleiași persoane, dupe declarațiunea moștenitorilor, sau dupe expertisa ordonată de judecători dacă există contestațiune din partea administrațiunei financiare asupra valorii declarată, și numai în cazul când usufructul unei

proprietăți s'ar transmite unei persoane, iar nuda proprietate altei persoane, valoarea succesiunii se calculează înmulțindu-se venitul cu 20, adică cu 10 pentru uzufruct și cu 10 pentru nuda proprietate.

2) Moștenitorii sau legatarii, cari cer punerea în stăpânire asupra unei averi de moștenire, sunt datorii să declare averea rămasă și valoarea ei, dupe care, indicându-li-se de tribunal suma convenită statului ca taxă de înregistrare, ei trebuie să facă această plată imediat, înainte de a fi trimiși în posesiune, sau la termenul ce se va fixa de tribunal, în cas când li s'ar acorda un termen de plată.

3) Odată ce moștenitorii sau legatarii au declarat valoarea unei succesiuni, ei numai pot modifica această declarațiune de cât în cazul când vor dovedi că e făcută din eroare pentru avere ce nu există.

Ast-fel transacțiunile făcute de moștenitori cu unii din debitorii succesiunii pentru reducerea unor creanțe declarate de moștenitori ca activ al moștenirii, nu pot fi oposable administrațiunii timbrului, spre a se reduce taxa de înregistrare plătită deja, când acele transacțiuni au fost făcute de moștenitori mai mult de teama insolvabilității debitorilor la scadența creanțelor.

4) Taxele de înregistrare odată percepute, chiar dacă au fost pe nedrept percepute, se prescriu dacă cei ce le-au plătit n'au făcut cerere de restituirea lor în termen de trei ani.

S'a ascultat: d-l Șoarec, avocatul Statului în susținerea contestațiunii și d-l avocat St. G. Teodoru în combateri;

Tribunalul deliberând,

Având în vedere contestațiunea făcută de Stat la evaluarea averii de succesiune rămasă dupe defunctul Colonel Eugen Alcaz, declarată de aceștia cu ocazia cererii de punere în posesiune a acelei succesiuni, și prin care cere ca moștenitorii succesiunii Alcaz ca peste suma plătită până astăzi Statului ca taxe de înregistrare să mai fie obligați, a plăti încă o asemenea taxă de înregistrare și pentru suma de 3.935.578 lei, cu cât Statul crede că valorează mai mult succesiunea peste suma declarată de moștenitori, precum și contestațiunea făcută în cursul procesului de către moștenitorii Alcaz, prin care, ca mijloc de apărare la pretențiile Statului, cer a li se restitui suma de 44.235 lei 23 bani taxă de înregistrare plătită mai mult;

Având în vedere susținerile părților, concluziunile scrise și actele de expertisă, făcute în cauză, din care se constată, că, încetând din viață Colonelul Eugen Alcaz, moștenitorii săi, pârâții de astăzi, prin petiția adresată tribunalului reg. No. 527 la 2 Ianuarie 1893, cer ca să fie puși în stăpânirea averii de moștenire, ca rude colaterale, declarând că totalul averii de succesiune la care statul are dreptul de a percepe taxa de înregistrare este de 7.808.111 lei la care se adaugă și 5000 lei eroarea făcută la adițiune, în total 7.813.111 lei; În tabloul alăturat la această cerere, în care se

descrie averea și datoriile succesiunii, se mai prevăd creanțe ne certe și ne lichide în sumă de 206.545 lei, și cu 225.000 lei creanța Holban, sumă netrecută în bilanț, fac în total 8.244.656 lei, mai cerând moștenitorii a li se acorda termen de un an pentru plata taxei de înregistrare de la averea imobilă și creanțele certe, iar în ceea-ce privește creanțele necerte suma la care trebuie să plătească taxa de înregistrare să rămâie a se determina mai târziu, și trib. prin jurnalul No. 320 din 26 Ianuarie 1893, dupe cescoate din succesiune valoarea de 400.000 lei a moșiei Buhuși și creanțele cumpărătorilor fabricii după acea moșie, în valoare de 1.800.000, în total 2.200.000, îi trimete în stăpânirea averii de succesiune, acordându-le termen de un an pentru plata taxei de înregistrare la suma de lei 5.613.111;

Având în vedere că, în ceea-ce privește suma de 2.200.000 lei, scoase provisoriu din averea succesorală, recunoscându-se mai târziu că d-l Emil Brăescu este proprietar numai a moșiei Buhuși și la o parte din creanțele fabricii, averea succesorală s'a mărit cu 1.530.555 lei 56 bani care, adăogându-se la sumele de sus, face un total de 7.575.211 lei 56 bani;

Având în vedere că dupe cum se constată din registrele casieriei și din recipisile prezentate, la suma aceasta de 7.575.211 lei 56 bani, toți moștenitorii au plătit taxa de înregistrare după expirarea termenului de un an ce li se acordase de tribunal, rămânând o mică rămășiță de 2934 lei 15 bani, datorită de d-na Efrasina Lambrino, minorii Scorțescu și minorii Cantilii;

Având în vedere că Ministerul de finance susține că pe lângă taxa de înregistrare convenită Statului la suma de mai sus, moștenitorii să fie obligați a mai plăti încă pentru 3.935.578 lei 29 bani, care ar rezulta din evaluarea în mai puțin a imobilelor și a averii mobilă ne declarată de moștenitori, determinând valoarea reală a acestor imobile conform cu dispozițiile art. 47 din legea timbrului, adică în ce privește uzufructul venitul multiplicat cu 10, și nuda proprietate tot venitul multiplicat cu 10, iar averea mobilă nedecarată este aceia care rezultă din raportul expertului numit de tribunal;

Având în vedere că în ceea-ce privește evaluarea imobilelor taxa de înregistrare conform art. 47 pentru transmiterea succesiunilor să calculează dupe valoarea declarată de moștenitori, iar art. 49 din aceeași lege, declară că în caz când administrația timbrului nu se mulțumește pe această valoare, o va putea contesta; că din coprinsul acestor două texte de lege rezultă în mod clar că valoarea imobilelor unei succesiuni nu se face înmulțindu-se venitul cu 20 fiind-că art. 47 prevede acest calcul numai atunci când uzufructul unei proprietăți s'ar transmite unei persoane și nuda proprietate alteia, că în ceea-ce privește însă cazul când ambele aceste drepturi sunt asupra aceleiași persoane, calculul se face după declarațiunea părții și în cas de contestațiune după expertiza orânduită de judecată;

Având în vedere că așa fiind pretențiunea Statului de a se evalua imobilele succesiunii înmulțindu-se

venitul cu 20 este nefondată și că valoarea reală a unei asemenea succesiuni nu se poate determina de cât prin expertiză sau alte mijloace de convingere pe care le-ar avea judecata la îndemână ;

Având în vedere, că în cauza de față pe lângă expertizele ce s'au făcut averii de moștenire cu ocaziunea împărțelii, ce au avut loc între moștenitori, s'a mai ordonat dupe cererea Statului o altă expertiză, că din raportul acestor experți se constată că averea imobiliară din succesiune pe care au expertizat-o ei, și care se compune din moșia, Pașcani, Muncel, Scheia, Vuculești, Căndești, Buhuși și casa din București, prețuesce suma de 6.007.900 lei, la care urmează a se adăoga 44.000 lei valoarea caselor din Piatra și 91.255 lei valoarea fabricii din Neamțu care nu sunt prevăzute în actul de expertiză fiind-că n'a fost contestațiune asupra valorii lor însemnează peste tot 6.142.155 lei ;

Având în vedere că dupe cum s'a zis moșia Buhuși fiind proprietatea exclusivă a d-lui Emil Brăescu fapt pe care nici Statul nu-l contestă suma de 400.000 lei cu care este trecută în evaluarea de mai sus, această moșie trebuie scăzută așa că totalul valorii imobilelor succesiunii rămâne de 5.743.155 ;

Având în vedere, că între ambele aceste expertize fiind oare-care diferență, în evaluarea acelororaș imobile, trib. în puterea dreptului său de apreciere fixează valoarea totală a imobilelor din succesiune la suma de 5.687.046 lei ;

Având în vedere că în ceea-ce privește bunurile mobile și creanțele succesiunii care s'au declarat de moștenitori, valoarea lor se urcă la suma de lei 4.693.916 ; că pe lângă această avere declarată de moștenitori din raportul expertului, socotitor Spaliu, și din recunoașterea părților, se constată că pe urma def. Col. Eugen Alcaz au mai rămas și diferite alte creanțe, avere mobilă pe moșia Pașcani, munci agricole vândute de moștenitori în urmă arendașului și plata dobânzilor la creanțele succesiunii până în momentul morții lui Alcaz, și altele, care se urcă la suma de lei 445.752 bani 4, așa că în total valoarea averii mobilă și a creanțelor este în sumă de lei 5.139.668 bani 4 ;

Având în vedere că moștenitorii Alcaz, prin avocatul lor, se opun la pretențiunile Statului, cerând că atât creanțele declarate de dânsii, ca certe și lichide când au fost trimiși în stăpânire și pentru care Statul a perceput încă din 1893 taxa de înregistrare cuvenită conform declarațiunii lor, cât și cele declarate de dânsii ca ne certe și ne lichide, unele să fie reduse la valoarea lor, cu care moștenitorii din diferite motive le-au redus în urmă prin transacțiuni intervenite între dânsii și debitorii, iar cele-l-alte să se calculeze, dupe suma care s'a încasat, iar nici de cum, dupe declarația făcută trib., restituindu-li-se diferența la taxa de înregistrare, care au plătit-o mai mult la aceste creanțe ;

Având în vedere că conform art. 53 din legea timbrului, moștenitorii sau legatarii care cer punerea în stăpânire a unei averi de moștenire sunt datorii să declare averea rămasă și valoarea dupe care trib., indicându-le suma cuvenită Statului ca taxă de înregistrare, să efectueze plata imediat înainte de a fi trimiși în stăpânire sau la termenul ce se va fixa de trib. în caz când li s'ar acorda un termen de plată ;

Având în vedere că în cazul de față moștenitorii Alcaz conform disp. art. 53 au obținut de la trib. un termen de la plata taxei de înregistrare, dupe care în anul 1893 luna Noembrie 16 au plătit taxa de înregistrare cuvenită Statului sub diferite recipise, suma de lei 185.077 bani 63 pentru toată averea declarată de dânsii, afară de valoarea moșiei Buhuși a fabricii de postav și a mașinariilor de pe această moșie care s'au scăzut prin jurnalul No. 320/93 și afară de creanțele declarate de dânsii, necerte și ne lichide ;

Având în vedere că așa fiind în ceea-ce privește toate aceste creanțe pentru care s'a plătit taxa de înregistrare, încă din anul 1893 moștenitorii Alcaz nu mai pot pretinde astă-zî restituiri de taxă pentru motivul că creanțele nu s'au încasat complet și din diferite motive, ei au fost nevoiți a le reduce căci conform art. 75 din legea timbrului pretențiunea lor este prescrisă, de oare-ce sunt trecuți mai mult de 3 ani, de când au efectuat plata ;

Având în vedere că fără temeiul susțin moștenitorii cum că plata taxei de înregistrare ar fi fost numai consemnată, fiind-că din registrele prezentate de casierie se constată că această sumă s'a vărsat la tesaurul public, căci de la percepere, afară de aceasta, consemnarea ar fi fost imposibilă, față de disp. art. 53 din legea timbrului, care cere ca plata taxei de înregistrare, să se efectueze la punerea în stăpânire moștenitorilor, sau la termenul acordat de tribunal cum în cazul de față au avut loc ;

Având în vedere, că așa fiind, numai rămâne în discuțiune astă-zî de cât plata taxei de înregistrare pentru suma de 1.530.555 lei 56 bani și pentru creanțele declarate de moștenitori ne certe, ne lichide, pentru care Statul în urmă a perceput taxa de înregistrare și pentru care prescripțiune nu este îndeplinită ;

Având în vedere că în privința acestor creanțe fiind făcută declarațiunea de către moștenitori conform art. 53 în care s'a indicat valoarea lor, această declarațiune nu se mai poate modifica astă-zî de cât numai în cazul când s'ar dovedi că e făcută din eroare pentru avere care nu există ;

Având în vedere că transacțiile invocate de către moștenitori pe care le-au încheiat în urmă cu debitorii lor, reducând valoarea acestor creanțe, nu poate să fie opozabile administrației timbrului, spre a se reduce taxa de înregistrare plătită deja pentru motivul, că în aceste transacțiuni, nu se constată că creanțele n'ar avea valoarea reală declarată de moștenitori, dar cauza pentru care s'a făcut acele reduceri, este mai mult teama pe care au avut-o moștenitorii de insolvabilitatea debitorilor la scadența acelor creanțe, căci dacă s'ar admite, că moștenitorii unei succesiuni pot să ceară restituirea taxelor plătite pentru averea declarată de dânsii conform art. 53 din cauză că acea avere n'ar mai exista în urmă sau s'ar perde atunci administrația timbrului nu ar mai fi sigură de nici o taxă percepută fiind-că multe și variate sunt cauzele pentru care o avere se poate perde și legiuitorul prin art. 53, când obligă pe moștenitori, să declare averea de moștenire, voiește să înlătore asemenea schimbări, iar declara-

țiunea moștenitorilor, nu poate să fie retractată sau modificată de cât pentru cauza de eroare ;

Având în vedere că din totalul averii de moștenire declarată de moștenitori ca avere a def. Alcaz moșia Buhuși evaluată la 400.000 lei, și partea d-lui Emil Brăescu din fabrica de pe acea moșie în valoare de 369.436 lei se constată că din eroare au fost declarați de moștenitori, ca averea def. Alcaz fiind proprietatea d-lui Emil Brăescu eroare de alt-fel, recunoscută și de Stat, de oare-ce această avere a scăzut'o din totalul averii de succesiune luând taxa de înregistrare, numai pentru restul de la creanța de 1.800.000 lei ;

Având în vedere că deosebit de această eroare, se mai constată, după cum rezultă din raportul expertului numit de trib., că parte din creanțele declarate de moștenitori, ca avere de moștenire, nu se datorau de oare-ce erau achitate lui Eugen Alcaz pe când era în viață, creanțe care sunt în valoare de 150.226 lei 88 bani sumă care urmează a se scădea din totalul averii de moștenire ;

Având în vedere, că dupe cum s'a zis mai sus totalul averii imobiliare fiind de 5.687.046 lei, iar acel al averii mobiliare și creanțele în valoare de 5.139.668 lei 4 bani, toată averea de moștenire se reduce la suma de 10.826.714 lei 4 bani din această sumă urmează, a se scădea datoriile succesiunii de 2.390.980 lei, în cât totalul averii de moștenire rămâne de 8.425.734 lei 4 bani ;

Având în vedere că Statul a perceput taxa de înregistrare la suma de lei 7.575.211 bani 56 care scăzându-se din suma de mai sus rămâne o diferență de lei 850.522 bani 48, la care statul ar mai avea dreptul a percepe taxa de înregistrare ;

Având în vedere însă că în suma de 7.575.211 lei 56 bani pentru care s'a perceput de către stat taxa de înregistrare de la moștenitorii Alcaz intră și suma de 150.226 lei 88 bani din creanțele de moștenire care s'au constatat că erau achitate în mâinile lui Alcaz și prin urmare moștenitorii lui Alcaz din eroare au plătit'o așa că această sumă, urmează a se scădea în cât moștenitorii rămân a mai plăti taxa de înregistrare, numai pentru suma de lei 700.295 bani 60 ;

Având în vedere că această sumă de lei 700.295 bani 60, repartizându-se între toți moștenitorii conform cu dreptul lor de moștenire, dupe sentința de împărțea, sumele pentru care fie-care urmează a mai plăti taxa de înregistrare peste cele plătite până astăzi sunt : d-nul Gh. Racoviță pentru a șasea parte care este de lei 116.715 bani 64 calculat cu 3% trebuie să plătească Statului ca taxă de înregistrare 3501 lei 48 bani ; minorul V. Racoviță, tot pentru a șasea parte care este de 116.715 lei 94 bani calculat cu 3% trebuie să plătească suma de 3501 lei 48 bani. Moștenitorii def. Gr. Cozadini pentru a doua-spre-zecea parte care este de 58.357 lei 97 bani calculat cu 3% trebuie să plătească suma de 1750 lei 74 bani. Efrasina Cazi-mir tot pentru a doua-spre-zecea parte, care este 58.357 lei 97 bani, calculat cu 3% trebuie să plătească suma de 1750 lei 74 bani. Minorii Scorțescu tot pentru a doua-spre-zecea parte care este de 58.357 lei 97 bani calculat cu 6% trebuie să plătească suma de 3501 lei 48 bani.

Ernest Brăescu pentru a șase-spre-zecea parte care este de 11.671 lei 59 bani calculat cu 3% trebuie să plătească suma de 350 lei 15 bani. Eugen Brăescu tot pentru a șase-spre-zecea parte care este de 11.671 lei 59 bani calculat cu 3% trebuie să plătească suma de 350 lei 15 bani. Emil Brăescu tot pentru a șase-spre-zecea parte care este de 11.671 lei 59 bani calculat cu 3% trebuie să plătească suma de 350 lei 15 bani ; Eugenia Crătunescu tot pentru a șase-spre-zecea parte care este de 11.671 lei 59 bani calculat cu 3% trebuie să mai plătească suma de 350 lei 15 bani. Minorii Cantilli, tot pentru a șase-spre-zecea parte care este 11.671 lei 59 bani calculat cu 6% trebuie să plătească suma de 700 lei 30 bani. Maria Schina pentru a două-spre-zece parte care este de 58.357 lei 97 bani, calculat cu 3% trebuie să plătească suma de 1750 lei 74 bani. Efrasina Lambrino tot pentru a două-spre-zecea parte care este de 58.357 lei 97 bani, calculat cu 3% trebuie să plătească suma de 1750 lei 74 bani. Eugenia Rusu tot pentru a două-spre-zecea parte, care este de 58.357 lei 97 bani, calculat cu 3% trebuie să plătească suma de 1750 lei 74 bani ; și Eugen Alcaz tot pentru a două-spre-zecea parte care este de 58.357 lei 97 bani, calculat cu 3% trebuie să plătească suma de 1750 lei 74 bani ; apreciind și cererea de cheltueli de judecată făcută de Stat la suma de 200 lei ;

Având în vedere cererea d-lor I. Alexandrescu, Iorgu Văsescu, D. Iorgandopol și L. Spaliu de a li se acorda onorariul convenit pentru însărcinarea de experți numiți de trib ;

Având în vedere că trib. prin jurnalul No. 2539/96, au fixat onorariul d-lor experți Alexandrescu, Văsescu și Iorgandopol, la suma de 4500 lei, socotit câte 1500 lei de fie-care, iar în ce privește onorariul convenit expertului Spaliu trib. apreciind 'l fixează la suma de 1000 lei ;

Pentru aceste motive și în unire cu concluziunile reprezentantului ministerului public, Tribunalul, admite în parte contestațiunea, etc.

(ss) Al. Radian, D. Moscu.

BIBLIOGRAFII

A apărut în tipografia „Gutenberg” :

CONTENȚIOSUL ADMINISTRATIV

DE

Dumitru N. Gomșa

Doctor în Drept de la Paris, Avocat.

A apărut :

Tom. VI Fascicula I (Art. 1104 - 1192)

EXPLICAȚIUNE TEORETICĂ ȘI PRACTICĂ

a

DREPTULUI CIVIL ROMÂN

în comparațiune cu legile vechi și cu principalele legislațiuni străine

de

DIMITRIE ALEXANDRESCO

Procuror General pe lângă Curtea de casație și Profesor de drept civil la Universitatea din Iași

Prețul 9 lei exemplarul. De vânzare la autor. Depositul general la librăria Leon Alcalay București, calea Victoriei.